

SISZÁNTÚL

Politikai
napilap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Előfizetési árak:
Hónapontaiban átvéve:
10 kor
6 kor
3 kor
6 kor
24 kor
6 kor
Egyes szám ára 8 fillér.

Megjelenik minden nap, a hétfele és
ünnep utáni napok kivételével.
Székhely: Budapest, Széchy utca 11. sz.
A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vált felelős.
Előfizetők és hirdetőek a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

XII. évfolyam 221. szám.

Hagyvárad

Csütörtök, 1916 szept. 28.

Combles és Thiepval esete.

Budapest, szeptember 27. (Saját tudósítónktól.) Londonból Haigh tábornok jelenti:

Nyugat felől behatoltunk Comblesba és megtörtük az ellenség ellenállását. A németek veszteségei súlyosak.

Párisból jelentik: Comblest elfoglaltuk, 1200 foglyot és 30 gépfegyvert zsákmányoltunk. A többi zsákmány is nagy.

Londonból jelentik: Angol csapatok megszállták Thiepvalt.

Görögország hadüzenete Bulgáriának.

Budapest, szeptember 27. (Saját tudósítónktól.) Luganóból jelentik: A Secolo Athénből és Bukarestből azt a jelentést kapta, hogy a görög nemzeti kormány Konstantin király tudta és beleegyezése nélkül hadat üzent Bulgáriának. Állítólag a görög hadsereg már megkezdte az ellenségeskedést a Bulgária határain.

Budapest, szeptember 27. (Saját tudósítónktól.) Luganóból jelentik, hogy Venizelosz a görög kamarát Szalonikiba hívta egybe ülésezni. Célja, hogy kormányt alakítson és megüzenje a háborút a központi hatalmakkal.

Szalonikától jelentik: Venizelosz megalkototta a nemzeti kormányt, amely elhatározta, hogy Bulgáriának hadat üzen.

Sarrail tábornok a napokban 20 000 főnyi görög sereget állított be a Struma sarkasban, újabb hír szerint ismét beosztott 50 000 görög katonát.

Döntő tanácskozások Athénben.

Budapest, szeptember 27. (Saját tudósítónktól.) A Havas-ügynökség jelenti Athénből: Konstantin király délelőtt a királyi palotába érkezett. A király azonnal magához hívatta a miniszterelnököt és a tengerészeti minisztert, akikkel hosszasan tanácskozott, majd a külügyminisztert fogadta. A minisztertanácsot estére egybehívták.

Budapest, szeptember 27. (Saját tudósítónktól.) A Havas-ügynökség jelenti Athénből: A Gunarisz párt ta-

nácskozásra gyűlt egybe Gunarisz elnöklésével, hogy megbeszéljék a helyzetet. A hozott határozatot nem publikálták.

Budapest, szeptember 27. (Saját tudósítónktól.) A National Titende jelenti Londonból, hogy Konstantin király kihallgatáson fogadta Kolo-vis és Jenekitza görög tábornokokat, akik azt kérték a királytól, hogy az antant mellett üzenjen hadat a központiakkal. A király visszautasította kérésüket és csodálkozott, hogy két olyan tiszt mondja ezt, akik Venizelosz elnökei voltak.

Venizelosz proklamálja a köztársaságot.

Lugano, szeptember 27. A Secolo jelenti Athénből e hónap 25-ének estejéről: A tisztiek körében Bulgária ellen a hangulat egyre jobban kiélesedik. Nagyon jó benyomást keltett körükben, hogy Katarisz, volt hadügyminiszter volt az, aki az ismeretes jelentést intézte a kormányhoz. Közben ma ismeretessé vált egy hír, amely nagy izgalmat keltett. Venizelosz az aktív hadsereg tizenöt nagybőbrangu tisztjével Szalonikiba utazott. Előbb felkeresi Mitilénét és a többi görög szigetet. A Heszperini című lap kijelenti, hogy Venizelosz Szalonikiban proklamálni fogja a görög köztársaságot.

Az Égei-szigetek autonómiája.

Lugano, szeptember 27. A Secolo szerint Venizelosz Macedónia és az Égei-szigetek autonómiáját fogja proklamálni, hogy ily módon önálló politikai és katonai eszlekvési szabadságot érjen el és a békekötésnél az említett területeknek Görögországhoz való ujlagos egyesítését lehetővé tegye. A krétai felkelés növekszik és a zendülők, úgy látszik, tulsulyra jutottak.

A görög királyt nem fosztják meg trónjától.

Rotterdam, szeptember 27. A Daily Chronicle jelenti Athénből: Venizelosz, mi-helyt Korfuba érkezik, proklamációt fog kibocsátani, amelyvel tudtára fogja adni a népnek, hogy maga áll a nemzeti mozgalom élére; a királynak és a kormánynak így megadja az utolsó alkalmat arra, hogy arra az útra térjen, amelyet a görög nép többsége óhajtott. Az uralkodót nem fogja trónjától megfosztottnak kijelenteni. Venizelosz az általános védelem érdekében Krétán általa-

EMIR arcmosó

a legtökéletesebb készítmény izzadó, fényes, zsiros, atkás

(mitesseres) arcra! Értéktelen utánzatoktól óvakodjunk!

Naponta többször, ha arcunkat „EMIR”-rel bedörzsöljük, az arc rögtön csodás szép lesz, mintha valami mesés, lehetetlen-finomságu harmattal lenne bevonva. Egy üveg ára: 1 korona 50 fillér.

Kapható: Németh Pál gyógyszerész Arany Kereszt gyógyszerertárában Szent László-tér. Városháza mellett. Csanda Endre „Rákóczi” gyógytárban, Csillag gyógyszerertár Szacsvay-utca, a Vadász drogériában és Farkas István Apolló drogériájában.

nos mozgósítást fog elrendelni. Ennek meg-
történte után meglátogatja Mytilene, Chios
és Szamosz szigeteket és azután folytatja
utját Szalonikibe.

**A görög király
Konstantinápolyba menekül.**

Bécs, szept. 27. Itt ma hírek ter-
jedtek el arról, hogy Konstantin király a
viszonyok kényszerűsége alatt elhatározta, hogy
családjával Konstantinápolyba utazik, de a
koronáról nem mond le. A tervbevett nem-
zeti kormányzat állítólag az a szándéka,
hogy a központi hatalmaknak hadat üzen.
Mint hogy a nemzeti kormányzatnál nincs
meg a mozgósítási listák, az első hetekben
csak a tényleges sereggel rendelkeznek,
amely alig több ötvenezer emberről.

**A görög különválási
mozgalom.**

Rotterdam, azept. 17. A Reuter ügynök-
ség jelenti Athénből: A felkelők Krétában
már az egész szigetet hatalmukba kerítették.
Megszállták Kaneát, Herakliont és más parti
városokat. A görög hatóságok a különválási
mozgalom vezetőinek kiszolgáltatják az ösz-
szes kormányépületeket. A felkelés sikerét
teljesen biztosnak tekintik. A krétai királyi
testőrség feloszlott. Csak tizenegy testőr
maradt királyhű.

A Reuter ügynökség athéni jelentése
szerint a zorfi helyőrség a szalonikii moz-
galom mellett foglal állást.

A Corriere della Sera jelenti London-
ból: A görög hatóságok intézkedtek, hogy
megakadályozzák tiszteknek és a legénység-
nek a szalonikii lázadókhöz való özőnlését.
Csőtörtőkön a szalonikii kikötő egy gőz-
sének legénysége fellázadt és átadta a gő-
zöst a forradalmi bizottságnak. Kandiában a
zavargók összeállítottak csapatokkal. Néhány
halottat és sebesültet vsztettek. Heraklion-
ban a helyőrség előzetes ellenállás után edta
csak meg magát. A esendőrök a Kaneában
és Retimónban táborozó forradalmárokkal
barátkoznak.

**Csak a Korpaközpont ad el
korpát.**

Hirdetmény

a korpa és takarmányozási célokra szol-
gáló egyéb ipari termékek és hulladékok
forgalombahozatalának újabb szabályozása
tárgyában.

A m. kir. miniszterium a háboru ese-
tére szóló kivételes intézkedésekről alkotott
törvényes rendelkezések alapján a követke-
zőket rendeli:

Korpát, kölestakarmány lisztet, köles-
héjat, clajpogácsát, cukorszörpöt (malase-t),
száritott répaszeletet, valamint száritott mos-
lák- és törkölyféléket sem magukban, sem
állati táplálkozásra alkalmas más anyagok-
kal keverve vagy takarmányozásra alkalmas
módon feldolgozva másként, mint a minisz-
terium 2966-1916. M. E. számú rendelete
alapján alakított („Korpaközpont“) közvetíté-
sével forgalomba hozni nem szabad.

A termékeket és hulladékokat előállító
malmok és egyéb gyári vállalatok ezen ter-
mékeket és hulladékokat kötelesek a Korpa-
központ közvetítésével forgalomba hozni. A
malomvállalat az általa végzett őrlésből szá-
r-
maszó korpáért követelhető legmagasabb árt
az őrlés alkalmával az őrlőtől félnek ki-
fizetni tartozik.

A malomvállalat annak, aki a 2117-
1916. M. E. számú rendelet 7 §-ában meg-
szabott őrlési tanusítvány alapján kizárólag
saját házi és gazdasági szükségletére őrltet,
az ezen őrlésből származó korpát kiszolgál-
tatni, ha pedig azt az őrlőtől átvenni nem
kívánja, a Korpaközpont utján forgalomba
hozni köteles.

Az átvett korpát csak a saját állatainak
takarmányozására használhatja fel s ha
bármilyen okból ily célra fel nem használhatná,
azt szintén csak a Korpaközpont közvetítő
sével adhatja el.

A felsorolt ipari termékekért és hulla-
dékokért követelhető legmagasabb ár rendes
minőség mellett métermázsanként 100 hilo-
gramm tiszta súlyra a következőkben álla-
pítatik meg:

Korpa 20, Kölestakarmányliszt 36, Kö-
lesháj 16, Repcepogácsa 30, Vadrepcepó-
gácsa 30, Napraforgómag pogácsa 40, Gomb-
orkamagpogácsa 40, Tokmag pogácsa 45,
Lenmag pogácsa 40, Kendermag pogácsa
20, Keményítőgyári száritottburgonya mos-
lák 19, Száritott sörtörköly 26 korona.

Ezeket a legmagasabb árakat, melyek
magukban foglalják a rakodó állomáshoz
való szállításhoz és a berakásnak költségait,
zsáknélküli, készpénzfizetés mellett történő
eladás esetére kell érteni.

A korpaközpont azon ipari termékek és
hulladékok után, amelyeket a jelen rende-
let alapján forgalomba hoz, métermázsán-
ként 50 fillér jutalékot számíthat fel, úgy
hogy ezek a cikkek a Korpaközpont köz-
vetítésével az előállított gyárba vagy a
megrendelő kívánása szerint a gyár ra-
kodó állomására szállítva, métermázsánként
a megállapított legmagasabb árt 50 fillérrel
meghaladó áron adhatók el.

A földművelésügyi miniszter állapítja
meg azt, hogy a forgalomba kerülő kész-
letekből mennyit szabad a kicsinyben való
elárusítással foglalkozó kereskedők utján
elárusítani s a Korpaközpont előterjesztése
alapján megállapítja egyúttal a kicsiny-
ben elárusítók által követelhető árakat.

Az ekként megállapított árak jegyzéke
az elárusító üzletében szembevetendő helyen
kitűggesztendő s azokat a Korpaközpont a
megbízás adásával egyidejűleg az elárusítás
helyének községi előjáróságával is közölni
tartozik. A kicsinyben elárusítónak az előbbi
bekezdés szerinti megállapított áránál drá-
gábban árusítani tilos s egy vevő részére
egyszorra 10 métermázsánál többet nem
szabad eladni. Ily kicsinyben való elárusi-
tással az 1. §-ban felsorolt termékeket és
hulladékokat előállító vállalatok meg nem
bizhatók.

A felsorolt termékeket és hulladékokat
előállító minden ipari vállalat a bejelentés
alkalmával köteles egyúttal kimutatni, hogy
a bejelentett mennyiségekből mennyit kíván
a saját gazdasági céljaira felhasználni és
iggy megnyit becsáthat a Korpaközpont ut-
ján forgalomba, köteles továbbá az eladható
készleteiből a Korpaközpont által kiutalt men-
nyiségeket a Korpaközpont rendelkezése szer-
int készpénzfizetés ellenében haladéktalanul
szállítani. Saját gazdasági céljaira az ipari
vállalat az általa előállított termékekből és
hulladékokból csak annyit tarthat vissza,
amennyi fuvarozás céljából tartott állatainak,
valamint az esetleg a vállalattal közvetlen
kapcsolatban levő gazdaságban állatainak
takarmányozására szükséges.

A jelen rendelet szerint a Korpaköz-
pont utján forgalomba hozandó termékek és
hulladékok a vevő kívánása szerint hor-
dókban, ömlesztve vagy az általa beküldött
zsákokban szállítandók, ha az illető termé-
keket és hulladékokat előállító ipari vállalat
a vevő kívánására a szállításhoz zsákokat,
ponyvákat vagy más fedő anyagokat ad,
ezek beszerzési költségei, vagy kölcsön díjai
vevőt terhelik.

Kihágást követ el és hathónapig terjed-
hető elzárással, 2000 koronáig terjedhető
pénzbüntetéssel büntetendő.

1. Az, aki az ipari termékeket és hulla-
dékokat akár magyokban, akár állati táplál-
kozásra alkalmas más anyagokkal keverve
vagy takarmányozásra alkalmas módon fel-
dolgozva a jelen rendelet ellenére, másként,
mint a Korpaközpont utján forgalomba hoz.

2. Aki a készletben levő vagy ezentul
előállítható korpát, kölestakarmánylisztet,
köleshéjat, repce, vadrepce, napraforgómag,
gomborkamag, kendermag, tökmag, lenmag
és tengeri csirapogácsát, cukorszörpöt, szá-
ritott répaszeletet, száritott moslák és tör-
kölyféléket, a 9. §-ellenére a korpaközpont-
nak be nem jelenti, hamis adatokat jelent
be, vagy a készletből a Korpaközpont utal-
ványára a megrendelőnek nem szállít.

3. Az, aki az ipari termékekért és hulla-
dékokért a megállapított áránál magasabb
árt követel, vagy ígér, elfogad, vagy szol-
gáltat.

4. Az, aki a termékeket és hulladékokat
az ott megjelöltől kisebb nyers protein és
zírirtalommal vagy víztartalommal áll-
lítja elő.

5. Az, aki a jelen rendelet egyéb ren-
delkezéseit megszegi vagy kijátsza, avagy
megszegésükben vagy kijátszásukban bármi-
módon közreműködik.

Az alkalmazandó pénzbüntetés 2000
koronán felül a megállapított nyereség két-
szeresével felemelt összegig terjedhet.

E kihágások miatt az eljárás a közigaz-
gatási hatóságok, mint rendőri büntető bi-
rósnak hatáskörébe tartozik.

A jelen rendelet életbe lépésével ha-
tályot veszítik a miniszteriumnak a korpa
forgalomba bacsátásának szabályozásáról
2966-1915 M. E. szám alatt és a takar-
mányozási célokra szolgáló ipari termékek-
ért és hulladékokért követelhető legmag-
sabb ár megállapításáról és ezen cikkek elő-
állítására, forgalombahozásának és szállí-
tásának szabályozásáról 2966-1915. szám
alatt kiadott rendelet.

Ez a rendelet kihirdetésének napján
lép életbe.

Nagyvárad, 1916 szeptember 27.

Rendőrkapitányság.

30 százalékkal drágul a cukor.

A Cukorközpont október 1-től kezdve
felemeli a cukor árát. A beavatottak ezt
már előbb is sejtették, mert egy idő óta
alig kapni az üzletekben cukrot, a minnek
nyilvánvalóan az lehet a magyarázata, hogy
magasabb árakra várva, a gyárak és a
nagy és kiskereskedők lehetőleg visszatár-
tották a cukrot és nem engedték át a fo-
gyasztóknak.

Október elsején túl valószínűleg lesz
cukor, mert a cukor árát kilogrammonként
legalább 30 fillérrel fogják felemelni. A
cukorgyárak azzal védekeznek, hogy az ár

Markovits és Weinberger cég őszi újdonságai

megérkeztek

és pedig: Szövetek, selymek, barchetek, flanellek, blousok, pongyolák, kész női és
férfi fehérneműk, valamint ernyők. — Különös figyelmet érdemel a nagy választéku
női őszifelöltő és köpenyraktár, mely a legszolidabb olcsó árban lesz kiárusítva.
Costümruhák saját műhelyünkben közismert jó és divatos kivitelben készülnek.
Intézeti gyermekfehérneműk, harisnyák, kötények.

Telefon 11-09

emelés egy részét át kell engedni a gazdáknak, mert a cukorrépáért az idén sokkal többet kell nekik fizetni, mint tavaly és hogy az idei répa-termés sokkal gyöngébb, mint a tavalyi volt.

A cukorgyárak pedig megirigyelve más szakmák központjainak és karteljeinek szemérmelenségét, nemcsak annyit, hanem még többet akarnak keresni, mint eddig kerestek és így a termelésben előálló hiányt és a répaárak felemeléséből keletkező különbözetet a fogyasztóközönséggel fogják megfizettetni.

Azt hisszük, hogy a kormány nem járul ahhoz, hogy a Cukorközpont végrehajthassa szándékát.

Az élelmiszer-mizéria a Ház előtt.

A képviselőház ülése.

Budapest, szept. 27.

A képviselőház mai ülésén a miniszterelnök kijelentéseire gróf Károlyi Mihály szólott hozzá elsőnek és heves támadást intézett a kormány ellen.

Károlyi után Pallavicini György őrnagy a tejjelállítás nehézségeiről beszél és sürgeti az egész ország sertésállományának a rekvizitálását. Hozzájárul Huszár Károly javaslatához.

Apponyi Albert ugyancsak a tejmizériát teszi szóvá. Az élelmiszerelosztást igazságtalannak tartja. Továbbá beszél az anya és csecsemővédelemről, valamint a háboru utáni népmozgalmi feladatokról.

Két órákor a vitát félbeszakítják és 4 órákor tovább folytatják.

Eszterházy után

Polónyi Géza előterjeszti interpellációját. Támadja a főváros vezetőségét a közérlelmizéria miatt, csak a kormány erőlyes közbelépése menthetné meg a fővárost attól, hogy adósságai elmerüljön. Ezután előterjeszti interpellációját, melyre választ nem kapott.

Ezután Barabás Béla interpellált. Kévelte, hogy a 47, illetve 50 évüket betöltött népfelkelőket, akiknek népfelkelői kötelességük már lejárt, engedjék el a hadsereg kötelékéből.

Barabás kéri amennyiben nem bocsátják el az öreg népfelkelőket, legalább könnyebb szolgálatra osszák be. Azután előadja interpellációját.

A honvédelmi miniszter azt válaszolja, hogy az 50 éven aluli népfelkelőket csak a király bocsáthatja el. A törvény szerint a katonai szolgálatból a háboru alatt senki sem bocsátható el. A kormány tiszteletben tartja a törvény rendelkezését. Az 50. éves népfelkelőket nem alkalmazzák nehézharcotéri szolgálatra.

Barabás a választ nem veszi tudomásul, mert a miniszter nem nyilatkozott a korhatár felemeléséről.

A honvédelmi miniszter újból felszólal és kijelenti, hogy a kormány nem tervezi a korhatár felemelését.

A választ tudomásul vették.

Sümei Vilmos az erdélyi menekült gyermekek iskolázása ügyében interpellált.

Nagyszebennél kedvezőek a harcok.

Keleti harctér. Budapest, szeptember 27. (Hivatalos.) Románia elleni harcvonal. Petrozsény vidékén tegnap csak a Tulisiui hegyen jutottunk románokkal harci érintkezésbe.

Nagyszebennél a harcok reánk nézve kedvezően folynak.

Erdély keleti hadszínterén biztosító csapataink több ponton harcban állanak.

Bistriciora vidékén román, Kirlibabától északra és Ludova vidékén orosz előretöréseket vertünk vissza. Tovább északra nincs jelentősebb esemény.

Tüzérségi és aknavető harc a Karszton.

Olasz harctér. Budapest, szeptember 27. (Hivatalos.) Nincsenek nagyobb harcok.

A Karszt fensíkon álló részeink időnként erős tüzérségi és aknavető tűz alatt állanak.

Délkeleti harctér. Budapest, szeptember 26. (Hivatalos.) Albániában nincs ujság, Hófer.

A görög király 27 testőre megtagadta az engedelmisséget.

Budapest, szeptember 27. (Saját tudósítónktól.) A görög király testőrségéből 27 embert elbocsátott, mert arra a kérdésre, hogy engedelmeskedni fognak-e, a király minden kérdésére „nem” mel feleltek.

Az orosz-oláh hadsereg új védelmi vonala.

Budapest, szeptember 27. (Saját tudósítónktól.) Bukarestből jelentik: Az orosz-oláh hadsereg Harsava-Babadagnál újabb hátsó védelmi vonalat épített, mely nem valószínű, hogy Konstanza eleste után is véglegesen elzárja az utat az ellenséges sereg elől a Duna torkolatánál.

A Bremen Amerikában.

Budapest, szeptember 27. (Saját tudósítónktól.) Berliini jelentések szerint a Deutschland testvérhajója a „Bremen” kereskedelmi tengeralattjáró Schwarzkopf kapitány vezetésével megérkezett Amerikába.

A Reuter-ügynökség jelenti: Newyorktól keletre a Long Island sziget keleti csucsánál, a Montusk-foknál megjelent egy német kereskedelmi buvárhajó (amely csakis a Bremen lehet.)

A Reuter-ügynökség jelenti: Egy amerikai uszálygőzös kapitánya azt a parancsot kapta, hogy hajójával álljon készen arra, hogy Montusk-Point közelébe menjen és

onnan egy kereskedelmi buvárhajót New-Londonba (Connecticut állam) vontasson. — Azt hiszik, hogy a német buvárhajó a víz alatt várja be a sötétség beálltát.

Budapest, szeptember 27. (Saját tudósítónktól.) Berlinből jelentik: A Bremen közvetlenül a Deutschland megérkezése után futott ki Brémából. Rakományja legfőképpen nagyértékű festékanyagból és gyógyeszkerekből áll.

Az antant fél Svédországtól.

Budapest, szeptember 27. (Saját tudósítónktól.) Genfből jelentik: Herwe írja a Viktoirban:

Közölhetem, hogy Svédország 1915. év májusában közel volt ahhoz, hogy Oroszországnak hadat üzenjen. Anglia azért nem léphet fel most eléggé hatalmasan, mert Svédország csökönyös maradt.



Régi olcsó árban kaphatók:
Leibchenek, haskötők, csi-
pőszoritók, mellfüzők csak
Menekülteknek kedvezmény

ROSENZWEIG RÓZA
Midergyárában Szalárdi-u. 9.

A Somme-csata elkeseredetten folyik

Berlin, szept. 27 A nagyfőhadiszállás jelentéi:

Nyugati harctér.

Ruprecht bajor trónörökös vezértábornagy harcvonalára. A Sommetől északra a csata folytatása tegnap ismét szerfelett erős tüzéségi és elkeseredett gyalogsági harcokra vezetett.

Thiepallnál az arcvonal előszögelése elveszett.

Courslette mindkét oldalán többszörös veszteségteljes visszaveretése után végül az ellenség tért nyert. Ettől keletre visszautasították.

Az ellenség szeptember 25-iki sikerét Cucudecourt falu megszállásán kívül sem használhatta ki. Heves támadásait Lesbouesre és Morvától bezárólag Bouchavesnes-től délre elterjedt harcvonal részén részben kézitusában véresen visszaverték.

A Sommetől délre francia kézigranát támadások Vermandvillesnél és Chaulnesnél meghiúsultak.

Légi harcban tegnap és tegnapelőtt a Somménál 6 ellenséges repülőgépet, a Champagneban ezen felül tegnap még egyet lelőttünk.

Az oroszok kudarca a Ludova szakaszon.

Keleti harctér.

Lipót bajor herceg vezértábornagy hancsoportja. A helyzet változatlan.

Károly főherceg lovassági tábornok hadcsoportja. A Kárpátoktól északra nem volt jelentőségteljes esemény. A Ludova szakaszon lefolyt újabb harcok az ellenség veszteségteljes kudarcaival végződtek ismét.

Erdélyi támadásaink előrehaladnak.

Erdélyi harctér.

Nagyszebennél folyt támadásaink jól haladnak előre.

Bukarest újabb légi bombázása.

Balkáni harctér.

Mackensen vezértábornagy hadcsoportja. Léghejők és repülőgépek támadásait Bukarestre megismélték.

A bolgárok sikere Kajmakcalannál.

Macedóniai front.

Szeptember 25-én Prespatótól keletre újabb előnyöket küzdöttünk ki.

Florinától keletre ellenséges támadásokat visszautasítottunk.

Tegnap bolgár csapatok a Kajmakcalannál támadásra készülő ellenség ellen előretörték. Visszavetették, üldözték őket, 2 ágyút, több gépfegyvert és aknavetőt zsákmányoltak.

Ludendorff, első főszállásmester.

A só hivatalos ára.

Nagyban és kicsinybeni eladásánál.

A m. kir. belügyminiszter ur 112124/1916. számú rendelete alapján a só nagybani és kicsinybeni legmagasabb eladási árait a következőkben állapítom meg:

1. Alak és darab só: nagybani ár legalább is 50 kilogramm egyszerre való vásárlásnál 26 04 K, zsákkal együtti vételnél só ára 24 64 K, zsák darabja 2 70 K, kicsinybeni ár: 1 kilogrammonként 28 fillér.

2. Durvánőrölt só: nagybani ár legalább is 50 kg. egyszerre való vásárlásnál zsák nélkül 100 kilogrammonként 26 04 K, zsákkal együtti vételnél só ára 24 64 K, zsák darabja 2 70 K, kicsinybeni ár 1 kilogrammonként 30 fillér.

3. Finom őrölt só: nagybani ár legalább is 50 kg. egyszerre való vásárlásnál zsák nélkül 100 kilogrammonként 26 54 K, zsákkal együtti vételnél só ára 25 14 K, zsák darabonként 2 70 K, kicsinybeni ár 1 kilogrammonként 32 fillér.

Figyelmeztetem a sót árusító összes nagy és kiskereskedőket, hogy ezen megállapított áraknál akár kifejezetten, akár barkoltan különféle mellékletekkel jogosulatlan felszámítása által többet követelni nem szabad, só készletüket elrejtteni, vagy pedig a vevőket más cikkekre vásárlására is kényszeríteni tilos. Aki ezen hirdetőben foglalt megfogalmazásnak eleget nem tesz, fenti rendelet 15. szakasza értelmében kihágást követ el és amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, az 1914. L. t.-c. alapján két hónapig terjedhető elzárással és 800 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel fog szüntetni.

Nagyvárad, 1916. szeptember 27-én.

Lukács Ödön
polgármesterhelyettes

A hivatalokba huzódtak a felforgatók.

Vázsonyi kitessekkeli őket.

A Fővárosi Műszerüzem ügye a fővárosi közgyűlésre elé került. Vázsonyi Vilmos mondott nagy beszédet a védelmébe vette a rendszert. Többi között a következőket mondotta:

— Lássuk már be, hogy a főváros nem tápintézete a társadalomnak sem a főváros nem arra való, hogy ha egy rokkantjuk, vagy ha egy számár rokonuk van, azt itt helyezzük el. Varrjuk be a zsebünket, nyissuk ki a szemünket és szorítsuk össze az öklünket.

Tehát most akarják kinyitni a szemüket. Igen épületes esztétet láthatnak. Nevezetesen, ha a huszadikszázadosok, nyugatosok vagy randbontó szociáldemokraták megunták a bizonytalan életet, behelyezkedtek a fővárosba egy színekurába. Egész sereg agitátort tart így ki a főváros, sőt van műkritikus, persze a Világból, aki a munkásalakásokban kapott igen olcsó lakást egy festővel együtt. E festő apja Budapest egyik leggazdagabb kávésa.

Oda helyezkedett el a nevezetes Wildner Ödön, egyelőre tanácsosi rangban s kreált egy ügyosztályt. Valami kulturügyosztályt vagy olyant, amely valami légyes, megfoghatatlan zagyvasággal foglalkozik. Hja, a Vitsche követő Wildner magját szotta magát. Élete legnevezetesebb ténye

az volt, hogy a székesfőváros 2000 koronás díját odaadta Ady pusztító verseinek.

Ott van a fővárosnál Jancsó Károly volt szociáldemokrata párt útkár, akinek gázgyári sztrájkja rosszul sikerülve, közgazgatói ment.

A székesfővárosi könyvtárban van Szabó Ervin, legveszedelmesebb szindikalista apostol. Oda huzódtak be a következő nyugatosok: Balás (Bauer) Béla (Herbert), Horvát (Hofmann) Henrik, aki Adyt mutatta be a külföldnek.

És a kis agitátorok minden osztályban találhatóak.

Most először takarítani kellene, a destruktívoktól, a rombolóktól megtisztítani a hivatalokat.

Aztán becukhatjuk mögöttük az ajtókat.

Igaztalan vád Nagyvárad ellen, a miniszteri elismerés dacára.

Az oláh betörés folytán megindult menekülés az egész ország lakosságának részvételét váltotta ki.

Nagyváradon csak az első nap keltett meglepetést a menekültek sokasága, de már a második nap felkészülve vártuk szegény erdélyi testvéreinket s igyekeztünk meleg étellel, kenyérral, tejjel, teával ellátni őket.

A város és a Vörös Kereszt úgy rendezkedett be a vasut állomáson, hogy éjjel-nappal elláthassa a menekülőket ezreit.

Azóta a szekereken menekülő sokaságának a városházán berendezett iroda ad utbaigazítást, s segítyt, az állatok részére takarmányt.

Aki látta azt a nagy és buzgó munkát, amit a menekülők érdekében kifejtett Nagyvárad, meg van győződve, hogy megtették kötelességüket menekülő honfitársaink érdekében. Sokan egész családokat elláttak lakással, élelemmel, ruházzal.

A belügyi kormány részéről is a legmelegebb elismeréssel méltányolják Nagyvárad hazafias eljárását a menekültekkel szemben.

Sajnos, azonban, ellenkező hírek is kerülnek forgalomba, amelyek olyan színben tüntetik fel Nagyváradot, mintha itt semmit sem tettek volna eddig az erdélyi menekültek érdekében.

Ilyen híresztelés alapján sürgönyözhetett annakidején Betegh kormánybiztos Nagyvárad város polgármesteréhez, hogy legalább kenyérral lássák el itt a menekülteket. És akkor jött ez a távirat, amikor éjjel-nappal osztották a rengeteg kenyeret, gulyást, tejet a menekülteknek.

Azóta egyes vidéki lapokban olyan hírek jelentek meg, amelyek Nagyváradot úgy állították oda, amelynek hatósága és közönysége szívtelen a menekültekkel szemben.

Legújabbban az Aradi Közlöny, a vidék egyik elterjedt lapja is az odaérkező menekültekről s a cikk szerint az egyik intelligens arcú fiú a többek között a következőleg nyilatkozott:

„Kolozsvárról Nagyváradra irányítottak bennünket, ahol meglehetősen ridegen bántak velünk, Ponejstól Pálatúsig küldözgettek, végre is semmit sem tettek az érdekében.”

Nem tudjuk, mikor mehetett az intelli-

gens arcu fia Nagyváradon keresztül, de azt tudjuk, hogy Nagyvárad közönsége az ilyen igaztalan kritikát nem érdemelte meg, — de alkalmas arra, hogy rossz hirbe keverje Nagyváradot.

Az almatolvajok bosszja.

Véres éjjeli támadás Hegyközpályiban.

Tegnap este fél 8 órakor egy életveszélyesen sérült nőt szállítottak be Hegyközpályiból a biharmegyei közpályába.

A nőt, kit koponyatöréssel vittek a kórházba, Jakab Dávidnének hívják, leánykori nevén Mikó Zuzsanna. Nem fiatal menyecske, 51 éves, s nem az udvarlók bosszujának esett áldozatul, hanem nagyon szíves birsalmájának.

Jakab Dávidnének a kertjében nagyon szép birsalmák voltak, az egész falu csodájára járt, azonban nemcsak nappal, hanem éjjel is, amikor senki sem látta. Így aztán mindennap kevesebb birsalma volt a fákon. Éjjeli rajongók nagyon lepusztították a termést.

Jakabné nem törhette tovább, hogy a drága gyümölcsöt tovább dászálják, elhatározta, hogy kifekszik a kertjébe és vigyáz a termésre.

Éjjelre csakugyan lefeküdt a fa alá. Egy darabig senki sem mutatkozott, de éjjel körül két sötét alak közeledett a körítésén átmászva a fához.

Két hegyközpályi fiatal legényre ismert rá bennük. Mikor odaértek felugrott és rájuk kiáltott:

— Mit akortok hé?

Birsalmára fáj a fogatok. Abból ugyan nem esztek!

A két 17—18 éves legény, akiknél vasvilla volt, ahelyett, hogy elmenekültek volna, a villákkal neki estek a szerencsétlen asszonynak és addig verték, amíg el nem vesztette eszméletét. Ott hagyták vérben fagyva a hideg földön. A szomszédok szedték fel reggel és szállították be a biharmegyei közpályába.

Jakabné sérülése életveszélyes, mivel koponyatörést szenvedett. A vizsgálat megindult.

Az önálló magyar hadseregért.

A képviselőház tegnapi ülésén *Holló Lajos* indítványt jegyzett be, mely szerint a királyhoz a képviselőház feliratot intézzen és ebben kívánja:

1. az önálló magyar hadsereg felállítását,
2. Magyarország gazdasági önállóságát,
3. a választói jog kiterjesztését nemzeti alapon a demokratikus követelményeknek megfelelően mindenkinek, aki a lövészárkban hádját védelmezte,
4. kívánja, hogy az illetékes tényezők állandóan szem előtt tartassák az ország területi épségét megóvó mielőbbi béke öhaját.

Mivel mindeme kívánságok teljesülésének és az országban uralkodó elégedetlenségnek legfőbb oka a mai kormányzati rendszer, amelynek exponált tényezői már az alkotmányosság ellen is vékeztek, az indítványt haladéktalanul szükségesnek tartja, hogy a mai felelős állásban lévő személyek helyüket elhagyják és hogy az uralkodó bizalma olyanokat fültesse. helyükbe, akik az egész ország bizalmát élvezik.

Nem szabad a jegyzőnek pénzt elfogadni.

A mezőszakadati eset.

Tegnap folytatta a törvényszék *Linczinger Sándor* mezőszakadati jegyző gyorsított eljárás alá eső bűnügyének tárgyalását.

A tanúk azt vallották, hogy a hadisegélyes asszonyok a jegyzőnek vitték a tojást, tyútot s efféle jókat. A körjegyzőség községekben a bírák kidoboltatták, hogy aki a hadisegélyért megy, vigyen a notáriusnak egy pár tojást. Egyes tanúk vallották, hogy a vádlott nem vett fel a hadisegélyesek közé asszonyokat, míg ajándékot nem adtak.

Vádlott ezt tagadja.

Medvigy István királyi ügyész a vádat fenntartja.

Kiss Döme dr és *Lázár Aurél dr* védőbeszédei után a törvényszék *Linczinger Sándor* jegyzőt bűnösnek mondta ki 12 rendbeli megvesztegetés vétségében s ezért 12-szer 100, összesen 1200 korona pénzbüntetésre ítélte. Ha nem fizet, 120 napra becukják. Hivatalától nem függeszti fel a bíróság.

*Malica Gábor*t, *Nyegrucz Györgyöt* és *Mnyerese Józsefet* megvesztegetés miatt fennként 200 korona fő s 50 korona mellék-büntetésre ítélte a törvényszék.

Néhány vád alól a jegyzőt felmentette. Az elítélés a tanúk vallomása alapján történt.

Az ügyész és a vádlottak sem miségi panaszt jelentettek be.

A felesleges lakások összeírása.

A katonai tanácsnok hirdetménye.

A katonai beszállásolásra alkalmas férfiak kipuhatólását célzó s a községek iskolai tanítótestület által végzett összeírás alkalmából tájékoztatom a város közönségét, hogy ezen összeírásnak nem az a célja, mintha most egy azonnal s minden körülmények között bekövetkező nagymérvű szállásolást kellene végrehajtanunk, hanem inkább az, hogy a katonai ügyosztály minden eshetőségre készen álljon s az összes számitásba vehető férőhelyeket kipuhatólva, azon helyzetben legyen, hogy adott esetben az elszállásolás iránt a katonai parancsnokságok által közölt szükségletnek, amennyiben arra szükség lesz, azonnal eleget tudjon tenni, minthát az ilyen igények a jelenlegi háborús viszonyok közepette, előtérleg a békében szokások eljárásától, — nem hetek kel azelőtt, hanem egyik napról a másikra közöltetnek a katonai ügyosztálynál.

A jelenlegi összeírásnak tehát nem okvetlen következménye a szálláshelynek azonnali igénybe vétele, sőt kijelenthetem, hogy az esetben, ha azra kerül a sor, hogy a városunkba érkező katonaságot a rendelkezésre álló középületekben s közös beszállásolásra alkalmas magán épületekben már nem tudnánk elhelyezni s kénytelenek lennénk a lakossághoz egyenként beszállásolni, erről, amennyiben kellő idő fog rendelkezésre állani, az elszállásolási körletet képező városrészi lakosságát a helyi lapok útján hirdetményileg fogom tájékoztatni, hogy ideje legyen a kijelölt szálláshelyet megfelelően előkészíteni.

Egyébként az összeírás végző kiküldöttek által kijelölt férőhelyekről a katonai ügyosztálynál egy az 1879. évi XXXVI. t. c. 9 §-án előírt kimutatás fog rövid

időn belül elkészített, azután közszámlára kitétetni, úgy, hogy minden érdekeltnak módja lesz a kivételt megtekinteni, s szállásolási szabályrendeletünk 8. § a értelmében a kivétel ellen felszólamlását alulírott katonai tanácsnokhoz benyújtani, kinek határozata ellen 8 nap alatt még a városi tanácshoz felebbzhet s amennyiben ennek határozatába sem nyugodnék meg, a köz-igazgatási bírósághoz panasszal fordulhat.

Ezen most folyó munkálatnak tehát a fentebbiaktól kitűnőleg az a célja, hogy a lakosságot terhelő szállásolási kötelezettség a törvény rendelkezéseinek megfelelőleg igazságosan oszoljon meg s minden ház a rendelkezésre álló férőhely arányában részt vegyen ebben a teherben, melyet vállalni nemcsak törvényes — de hazafiúi kötelesség is.

Nagyvárad, 1916. szeptember 26.

Eleméry Ferenc,
katonai tanácsnok.

HÍREK

* **Takács Menyhért kitüntetése.** A hivatalos lap közli, hogy a király dr *Takács Menyhért*, a jászvári premontrai-rend prépostjának az egyházi és közéleti téren szerzett érdemei elismerésül a *Szent István-rend középkeresztjét* adományozta.

* **Signum laudis.** A király megparancsolta, hogy *Mihalovics Ernő* 37. gyebeli főhadnagyat a legfelsőbb dícsérő elismerés újlag tudni adassék.

* **Ambrózy lesz a koronaőr.** Budapesti tudósítónk jelenti: A képviselőház folyosóján erősen tartja magát az a hír, hogy a király leiratában első helyen *Ambrózy Gyula* grófot jelölte a koronaőri állásra, tehát *Ambrózyt* választják meg.

* **A vasárnapi közös áldozás a szenvedő Erdélyért.** Olvasós Boldogasszony ünnepén, október 1-én, vasárnap közös szent áldozás lesz a plébánia templomokban Isten dícsőségére, Magyarország Nagyhatalmának tiszteletére Erdély felszabadításáért. A közös szent áldozás Nagyvárad minden plébánia templomában a reggeli 7 órakor kezdődő szentmise alatt lesz.

* **Kitüntetett honvédek.** A 4 ik honvéd gyalocegyredbeli *Szöke József* tizedes az I. osztályú, *Szűcs Bálint* törzserőster, *Tóth Mihály* őrmester *Mátyás Miklós* és *Szabados Pál* szakaszvezetők pedig a II. osztályú ezüst vitézségi érmét kapták hősiességükért.

* **Athelyezés.** A vallás és közoktatásiügyi miniszter *Berke Aranka* belényesi áll. polgári iskolai tanítónőt *Kulára* helyezte át.

* **Vaskrajcáros.** Régen, nagyon régen a Spártában *Lukurgos* idejében vaspénz volt járatos, hogy senkinek se legyen kedve pénzt gyűjteni. Ma, mikor a pénzgyűjtés szenvedélye oly nagy, hogy az aprópénzt egyes gyűjtők el is rejtik, ismét vaspénzt kell veretni, hogy az aprópénzhiányon segítsünk. Már van vashuszfilléres, most vas kétfilléresek jönnek forgalomba. Jó is vas érméket behozni, tán velük együtt bevoaul a lakokba a vasszorgalom, a vasfegyverem, vastürellem, vaskitartás s a többi vashól való lelki erő is.

*** Esperes kerületi gyűlés.** A váradi esperes kerület tegnap tartotta Olasziban Imrik S. Zoltán tb. kanonok, esperes-plebános elnöklésével őszi gyűlését. Jelen voltak: Hamernyik S., dr. Lestyán E., Halász Gy. és Dérczy I. plebánosok, Lindauer K. és Horváth S. kapucinus atyák, Szabó F., Peszkei F., Gálly S., Dománek P. és Peszkei G. hittanárok; Tóth K., Pezderka S., Paulik B. és Beóthy Gy. káplánok. Elnöklő esperesnek az idők komolyságához mért megnyitó szavai és a szokott épületes lelki olvasmány után, a tavaszi gyűlés óta megjelent fontosabb főpásztori körlevelek kerültek megbeszélésre, melynek kapcsán több érdekes és tanulságos eszmecsere fejlődött ki egy-egy praktikus indítvány alapján. Majd következett Pezderka S. felolvasása: „Az spologetikus hitelemzés szükségessége és megvalósítási módja” címmel, melynek nyomában a plebánosok elhatározták, hogy a templomi hitelemzéseket legközelebb megkezdik. Az ügyrend további folyamán egy Olasziban, a ragybőjtben tartandó népmiszió megtartását tartották szükségesnek a jelenlévő lelképásztorok. Ezután a tavaszi gyűlés helyéül Váradvelence lett kijelölve, melyen Imrik S. Zoltán esperes tart felolvasást: a kath. sajtótermékek praktikus elterjesztéséről. Végül megtörtént a szokásos adakozás, mely 201 koronát hozott össze ezúttal a kath. sajtó javára és Öszontsége részére. Gyűlés után elnöklő esperes és házigazda vendégszerető asztalánál látta szívesen a paptársakat.

*** Kongregációi élet.** Az Urinők Mária-Kongregációja ma délután fél 5 órakor tartja rendes gyűlését a szokott helyen.

*** Karácsonyi Karolin temetése.** Nagy részvét mellett ment végbe tegnap Karácsonyi Karolin, dr. Karácsonyi János kanonok nővérének temetése; az egész társadalom sietett a köztiszteletben álló főpap és tudós féjaldalmának enyhítésére. Ott volt a temetésen a káptalannak minden Nagyváradon időző tagja, továbbá dr. Lábán Lajos táblai elnök, a Kath. Kör világi elnöke, dr. Schweiger Eds., Géczy Lajos, Schwarz Géza, Székely Sándor, dr. Imrik Gusztáv, Sürger Bertalan, dr. Krüger Aladár, Ringelhann Lajos, Pálffy Jenő, Janosó Lajos, Placsek Sándor, az egész káptalani tisztikar, a Kath. Kör és Népszövetség tagjai stb. A gyászháznál Grócz Béla nagyprépost szentelte be a halottat. A beszétele után a koporsót a székesegyházba vitték, ahol Grócz Béla nagyprépost mutatta be az engesztelő szentmiseáldozatot. A gyászmise után a holttestet a vasuti pályaudvarra s innen Gyulára szállították, ahol a családi sírban helyezték nyugalomra.

*** Megdrágult a táviratozás.** A kereskedelemügyi miniszter elrendelte, hogy e hónap 28-ától kezdve, vasárnap és ünnepnapok kivételével a délután négy órától esti kilenc óráig feladásra kerülő nem sürgős magántávíratok után valamennyi táviró és távbeszélő hivatalnál a rendes táviratozási díjon felül egy korona pótdíj fizetendő. Az esti kilenc órától reggeli hét óráig terjedő időben, továbbá vasárnap és ünnepnapokon a napok bármely órájában valamennyi hivatalnál csak sürgős magántávíratokat lehet feladni, amelyek után háromszoros távirati díjat kell fizetni. Sürgős táviratokért az előbb említett egy korona pótdíj

nem jár. E rendelkezések mind a belföldi, mind a külföldi táviratforgalomra vonatkoznak, azonban az állami és a hírlaptávíratokra nem terjednek ki.

*** Egykoronás bankjegyek.** Az Osztrák-magyar bank főtanácsa még 1914-ben felbatalmazta a jegybankot, hogy egykoronás bankjegyeket bocsásson ki. A jegybank azóta nem élt ezzel a felbatalmazással; ha azonban a közönség az ezüst egykoronásokat még továbbra is gondosan elrejtí, — kénytelen lesz egykoronás bankjegyeket kibocsátani. Ennek a műveletnek előkészítő munkálatai legalább négy hónapot vesznek igénybe.

A menekült igazságügyi alkalmazottak. A nagyváradi kir. ítélőtábla elnöke felhívja a Nagyváradra menekült ezen az igazságügyi alkalmazottakat, ideértve a nyugdíjasokat és a nyugdíjas özvegyeket is, a kik szeptember havi illetményeiket nem Nagyváradon vették fel, de október havi illetményeiket itt kívánják felvenni, hogy szeptember 28-án, csütörtökön, a délutáni órákban a kir. ítélőtáblán a 17. sz. szobában személyazonosságuk igazolása végett jelentkezzenek.

*** Temetés.** Nagy részvét mellett ment végbe tegnap délután Veres Sándor szalárdi jegyző temetése a bibarmegyei lözkórház halottszobájából. A temetésen megjelentek Bartha Adorján főszolgabíró vezetése alatt a főszolgabíró és előjáróság tagjai. Ott voltak Tóth László szalárdi nagybirtokos, Rózsavölgyi László, Surányi Lajos szalárdi ref. lelkész, László Iván, Beregi Andor, Bujdosó János, Osvách Gyula, Bugyi Mihály, Bugyi Sándor, Oláh Döme, a jegyzői kar és még számosan. A temetést Arday J. ref. lelkész végezte, a szertartás után a díszes érekeposztót a községi előjáróság kézen vitte a négyesfogatu üvegdísz halottszobáig. Az impozáns gyászmenet az olasz temetőbe vonult, ahol örök nyugalomra helyezték az elhunytat. A sírral Surányi Lajos szalárdi ref. lelkész megható szavakkal búcsúztatta el az elhunytat. — A díszes temetést Weisslovits Adolf és fia első nagyváradi temetkezési vállalata rendezte.

*** A fél 2 koronások érvényessége.** Bécsből jelentik a Magyar Távirati Irodának, hogy a fél és egy koronás bankjegyek elfogadása nem kötelező, mindamellett a monarchia sok helyén kifogástalanul elfogadják. Ezen jegyeket az Osztrák-Magyar Bank is minden levonás nélkül elfogadja.

*** Az Erdélyi menekültek segélyező bizottság „Gyűjtő bizottsága” tagjait tisztelettel felkérjük,** hogy a még be nem szolgáltatott gyűjtőleveleket és az időközben esetlegesen összegyűlt újabb adományokat lehetőleg e hó 30-ig hozzánk, illetőleg elutítottak bármelyikéhez eljuttatni szeskedjenek, hogy a végleges elszámolást megkezdhesük. Dr. Gyémánt Jerő és Pásztor Ferenc „Gyűjtőbizottsági” elnökök.

*** Közélelmezési előadók.** A törvényhatóságok területén a közélelmezés rendszeres munkájának vezetése az alispánok kötelessége volt, akik mellett a járáásokban a főszolgabírók voltak az intézkedések végrehajtói. A főszolgabírók már több ízben kérték, hogy a munka egységesebbé tétele céljából a vidéki közélelmező adminisztráció rendjét a belügyminiszter úgy szervezze át, hogy minden főszolgabíró mellé állítson egy-egy közélelmezési előadót, akinek egyedüli munkája ezeknek az ügyeknek intézése legyen. Ezzel azt érnék el, hogy a munkával

amugy is tulterhelt alispánok és főszolgabírók más irányban fokozottabban dolgozhathatnának, azonkívül az élelmezési ügyeinek végzését szakemberek végeznék.

*** Háboru és béke.** A legtöbb ember aki a harctéren járt, mondhatja, hogy csak a szerencsésének köszönheti, hogy életben maradt. Békében épen úgy, mint a háboruban egyaránt a „szerencsét” kell hajszolni. Október 27-én kezdődik az új 37 ik m. kir. osztálysorsjáték s olyan nyereményekkel kecsegtet, melyek gazdagokká teszik a nyerőket. Kiss Károly és Társa bank részvénytársaság (Budapest, Kossuth Lajos utca 13.) már bebizonyította számtalanszor, hogy a legbiztosabb ut nagy nyereményekhez az ő sorsjegyein át vezet, — ezért lett szállóige: Kis szerencsésje Nagy!

*** Polonkairtó MOXIN biztos szar.** Ára 1 korona 80 fillér. Kapható kizárólag Farkas István Apolló drogeriájában Rákóczi-ut 7/B.

*** Egy gépiró kisasszony** azonnali belépésre keresetlik. Kocsis Testvérek Zöldfa-utca.

*** Eczet készítéséhez alkalmas garantált vegytiszta ecetsav** kapható Farkas István Apolló drogeriájában. Nagyvárad, Rákóczi ut 7/B. Telefon 13—02.

*** Felhívjuk a közönség figyelmét a „Hőférke”** harisnya áruház mail számukban közzölt hirdetésére.

*** Menekült mint házorgatók,** illetve beraktározási vállalat vezetője azonnal alkalmazást nyerhet. Jelentkezhetni a „Fekete-Sas és Zöldfa” r. t. irodájában. (Sas passage 24. sz. lépcső I. e.

*** Forlin** a legjobb és legbiztosabb toilette szer, láb- és hónaljizzadási ellen. Hüsit! Szagtalant. Ára 1.50. Kapható Farkas István „Apolló” drogeriájában Nagyvárad, Rákóczi-ut 7/B.

Legújabb táviratok.

A görög cenzura megszüntetése

Budapest, szeptember 27. (Saját tudósítónktól.) Berlinből jelentik: A görög követ közölte a külügyi hivatalban a görög cenzura megszüntetését. Miután az antant amugyis cenzurát gyakorol, a görög kormány minden felelősséget elbárát magától a Görögországból terjesztett hírekre vonatkozólag.

Lelelt orosz vízirepülőgép

Berlinből a Wolff ügynökség jelenti:

Angern tavon 23-án két orosz vízi repülőgép megtámadta vízi repülőállomásunkat. Az egyik orosz repülőt leleltük, a másik Hull irányában elmenekült.

Návay tanácskozása az osztrákokkal.

Budapest, szeptember 27. (Saját tudósítónktól.) Bécsből jelentik: Návay Lajos Bécsben időzik, ahol az élelmezési ügyeket intéző osztrák vezérférfiakkal tanácskozik.

Stürmer római nagykövetsége

Budapest, szeptember 27. (Saját tudósítónktól.) Stokholmból jelentik: Stürmer, aki Pétervárra érkezett, onnan a főhadiszállásra megy a cárhoz. Stürmer valószínűleg római nagykövet lesz.

Fischer Ervin Zeneiskolája
Szalárdi-utca 21. sz.
Telefon 14-74.

Tanfolyam a polg. és felsőbb-leányiskolai énektanításra és képesítő oklevél megnyerére.

* **Gyönyörű rózsás arc** a nő legszébb díszje. Az első ránc a szép asszony első igazi bánata. Adjunk tehát neki módot hogy eltüntethesse. Elég ha a megbeszülhetetlen Y-PO krém és szappant használja melytől a bőr visszanyeri ruganyosságát el-tünteteti a ráncokat, szeplőket, mitesereket, májfoltokat, pattanásokat és bőr vörö-séget. Ár 2-50 K. Kapható: Farkas István „Apolló” drogeriájában Nagyvárad, Rákóczi-ut 7/B. Rimanóczy-palota.

TANÜGY

Tanévnyitás az újvárosi községi polgári leányiskolában. Értesítem az érdekelteket, hogy az újvárosi községi polgári leányiskola október 2-án az Immaculata zárdában nyitja meg az 1916-17. tanévet. A tanulók október 2-án d. e. fél 8 órára jelenjenek meg az Immaculata zárdában. Létaszámon felül engedélyt nyertek be-irakozhatni október 1-ig lakásomon: Kál-vária u. 3. szám. Nagyvárad, 1916 szept. 26. Özv. Beleznay Antalné, igazgató.

SZINHÁZ

Heti műsor:

Csütörtökön: Egy magyar nábob,
Pénteken: Mágus Miska.
Szombaton: Névtelen asszony.
Vasárnap délután: Legénybucsu.
Vasárnap este: Katonadolog.

Egy magyar nábob. ma, csütörtökön este lesz a múlt évben fenyves sikerrel be-mutatott Egy magyar nábob reprisze, mely-nek előadásában a drámai együttes új tag-jai közül Kassics Eszter, Gazdy Aranka, Zsoldos Andor, Rákosi, Ivánfi és Tarnay lépnek fel. A régi tagok közül jelentős sze-repeket játszanak: T. Pogány Janka, Pol-gár Mariska, H. Körössy Juci, Bihari Ákos, Tóth Elek, Sik Rózsa, Tompa Béla és Dózsa.

Katonadolog. Harmadéve, hogy a Katonadolog, ez a nagyszabású és kitűnő operette nálunk színterkerült és annakidején egyik kedvelt műsordarabja volt a közön-ségnek. Most legközelebb vasárnap este teljesen új betanulással kerül színre a Ka-tonadolog, a főbb szerepekben Kovács Már-tával, Szeberri Margittal, Vigh Mancsi és T. Pogány Jankával. A férfi szereplők, Tompa, Zsoldos, Ivánfi, Rákosi és Dózsa.

A névtelen asszony. Bizzon nagy sikerrel és zsúfolt házak előtt bemutatott egy-egy drámája a Névtelen asszony leg-közelebb szombaton este kerül színre, a címszerepben Gazdy Arankával, aki ebben a szerepében máris egyik legjelentősebb sike-rét aratta a nagyváradai színpadon.

A Mágus Miska pénteken kerül színre legközelebb. A címszerepét Tompa Béla játssza. Sz. Zsigmondy Annát ismét abban a szerepben látja a publikum, a mely-

nek utólaghatetlen megjatszásával Sz. Zsig-mondy Anna feledhetetlenné tudta tenni ezt a pompás operettet. Vigh Mancsi és Békefi a maguk partner szerepeikben kitűnő produ-kálnak és a többi szerep is elsőrendű erők kezében van.

A Legénybucsu, az közönségek ez a kedvenc operetteje, amely az ideai repriz alkalmával az új szereposztásban is nagy sikert aratott, vasárnap délután félhétvárat-kal kerül színre.

APOLLÓ
mozgó-
színház

Csütörtök.
Hoffman meséi.
Film. opera 4 felv.

Előadások kezdete: Szombaton, va-sárnap és ünnepponon 8 órakor és hétköznapokon fél 7-kor.

IRODALOM

A „**Vasárnapi Ujság**” szeptember 24-iki száma csupa érdekes aktualitá-sú képek az oláhok erdélyi betörésének színhelyé-ről, Ferdinánd bolgár király látogatásáról Losoncon, a dobrudzsai szövetséges hadsereg vezérkaráról, a petrosényi vidékről, ahonnan már elűzték a románokat. Egy képsorozat Györfly István cikkével a Dobrudzsát mu-tatja be. Frank Frigyes művészi rajza s egy sereg más kép az olasz haretér érdekes rész-leit mutatja be. Szépirodalmi olvasmá-nyok: Havas Aliz és Walter Bloem regé-nye, tárcacikk a háború romantikájáról stb. Egyéb közlemények: képek a román király-ról s a bukaresti entente-diplomatákról s a rendes heti rovatok. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 5 korona. Megren-delhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivats-lában (Budapest, IV., Egyetem utca 4. sz.)

Janky Antal Utóda

(Cégtulajdonos Csatóry József.)

A legrégebb fűszerüzlet
Nagyváradon.



A mai viszonyok közt való nehéz beszerzési viszonyok dacára min-denből teljes raktárkészletet tart

NYILTÉR

HETI ÁRJEGYZÉK.

Teás készlet aranyozás-sal 6 személyre	6	kor.
Kávés készlet aranyozás-sal 6 személyre	6	"
Feketekávés készlet tálcá-val Roccoco 6 személyre	6	"
Mosdó készlet finom fayence	8	"
Ebédlő készlet aranyo-zással 6 személyre	24	"
Függő lámpa csigás fel-szerelve	16	"
Befőttes készlet kristály üvegből 6 személyre	4	"
Gyümölcs készlet majo-lika 6 személyre	4	"
China ezüst czukortartó 6 személyre	5	"

KÉPKERETEZÉS

izlésesen elkészítve.

ABLAK ÜVEGEZÉS

pontosan előnyös árak-ban lesznek készítve.

KOMLÓS TESTVÉREK

azelőtt Heller Testvérek
Uveg, porcellán, lámpa áru és konyha felszerelési áruk nagy-kereskedése.

Nagyvárad, Zöldfa-utca 13. sz.

:: Telefonszám 372. ::

ISKOLA TÁSKÁK

könyvszijak, könyvcso-magoló vásznak. Tornacipők, sárcipők. Fésük, Fogkefék és szappandobozok.

Fiu esőköpenyek.

Szőnyeg osztályon:

Futószőnyegek már K 1-70 től. Ebédlőszőnyegek, lábtörlők hen-csertakarók, ágy és asztalterítők

a legolcsóbb gyári árakon

Haas Lipót

Linoleum

gyári raktárában.

Nagyvárad, Rákóczi-ut 5. Telefon 463.

Főszerkesztő:

Felelős szerkesztő:

Dr. KRÜGER ALADÁR

Dr. PAPP KÁROLY

Harisnya, tricó, keztyü.

Svetterek, kabátok, lélekmelegítők, valamint az összes kötött ruházatok, legjobb és legolcsóbb beszerzési helye

Hungária Harisnyaáruház
Sas Passage főbejárónál.

Kéretik cégünket összenemtévesztetni

Helfy József utóda
NAGYVÁRAD.

KOSSUTH LAJOS-UTCA (Gyár-épület)
Telefon-szám: 51 Alapítotott 1868. évben.

Zsák- és ponyvakölesző üzlet.

Uj gabona-, lisztes-, szalma-, heremag- és só-zsákok.

Gépolajokban, hengerolajokban (tovotte) gépkocsokban a legkitünőbb minőségeket tartom állandóan raktáron. Kötélneműek, gépszijak, dohány, zsákzsinegek és kévekötelekben. Nagy választék fiakker takarókban és lópokróokban.

Kátrány és aszfalt lemez kapható!

A MŰJÉG

naponkénti rendszeres szállítást megkezdtek, megrendeléseket köszönettel veszünk, előfizetéseket elfogadunk és előzékeny, pontos kiszolgálásról gondoskodunk

Kiváló tisztelettel

Nagyvárad Sörgyár R. T.
Telefon 439.

Uj üzlet! Uj üzlet!

MEGNYILT

A „Hófehérke“ harisnya-áruház
Szt. László-tér, Saspalota. Drogeria mellett

Nagy harisnya hét!
Árjegyzék.

Szám. Árak páronként.

Selymes flori női harisnya reklámár	K 1.76
908 flor női harisnya „Hófehérke“	„ 2.50
811 térd „ „ „	„ 2.80
305 „ Messelin „	„ 2.96
307 „ I „	„ 3.60
298 „ Tráma selyem „	„ 4.20
Selejtes pamut férfi „	„ 0.84
flor „	„ 0.96
672 gyötyörű divat csikkal „	„ 1.25
284 l. flor anyagból „Hófehérke“	„ 1.80

Jó minőségű patentgyermek harisnya.

szám	1.	2.	3.	4.	5.	6.
K —90	1.10	1.30	1.50	1.70	1.90	
	7.	8.	9.	10.	11.	12.
	2.10	2.30	2.50	2.70	2.90	3.10

Állandó nagy raktár kötött sport cikkekben, gyapju férfi, nő és gyermek kabát-lakásban és svettekben, keztyűkben és lélekmelegítőben óriási választék.

Vigyázzon a „Hófehérke“ védjegyre és cégre.

* **Kiadó** Beöthy Ödön-u. 7. sz. házban kétszobás udvari lakás aug. 1-től. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztár r.t.-nél, Nagyvárad.

OLCSÓ SZÉN!

1 mm. almamezői barnaszén házhoz szállítva 4.50 K. Legkisebb szállítható mennyiség 8 vagy 10 mm

Megrendelhető

Menyhért Szénbánya
Városi irodájában, Kertész-u. 11. sz. (Hajótér villamosmegálló mellett.)
!! Telefonszám: 10-85. !!

Beraktározás.

Beraktározási helyiségünkben egy kisebb, mint nagyobb terjedelmű tárgyak szobabútorok fiúkében beraktározásra elfogadjuk. Termények beraktározására való száraz pincék, továbbá boros pincék, istállók és kocsiszínek állanak rendelkezésre. A beraktározott tárgyakat tűz és betörés ellen biztosítjuk.

Beraktározási ár hetenként és négyzetméterenként 1 korona.

Fekete Sas és Zöldfa Rész.-Társ.
beraktározási osztálya.

Iroda: Sas-passage, 24. sz. lépcső. Telefon 1400.

Talp, talphulladék, talp-pótlóanyag és bőrhulladéküzletem,

katonáskodásom miatt, lakásomon folytatom! Kérem t. vevőim továbbiszíves pártfogását

STERN MIKLÓS

Nagyvárad, Péter-u. 1/A.

(Bejárat a Sztaroveczky-utca felől, az inasotthon mellett.)

Kiadó Kossuth-u. 2. sz. házban a Kertész S. Sándor-féle üzlethelyiség s ugyanott egy kétszobás lakás kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál.

Az Erzsébetligeten lévő **4 uj földszintes** házban két és három szobás lakások kiadók, (Püspöki residenciamellett.)

Értekezni lehet a 3. épületben lakó házmesternél, vagy **Incze** irodájában Bémer-tér 3.

IZSÁK LIDIA
elsőrendű tűzőszalon

Nagyvárad,

Park-szálloda

Nagy Sándor-u. 1.

telef. 53.



Fűzőket a legelső divat szerint 2 óra alatt elkészítünk, kész fűzőkben egyenes tartók, melittartók és haskötőkben nagy választék. Fűzőket választás végett vidékre is küldünk, tisztításokat és javításokat pontosan elkészítünk. Szilgietei színház művésznőinek egyedüli szállítója.
:: Telefon: 11-53. ::

5504-1916. eln. sz.

Hirdetmény.

Felhívom a Nagyváradon tartózkodó összes erdélyi menekülteket, hogy mindazok akik eddig még nem jelentkeztek, összeírásuk végett a bejelentő hivatalnál (Városháza, rendőrség II. em. 19. számú ajtó) haladéktalanul jelentkezzenek.

Egy idejűleg tudomására hozom a menekülteknek, hogy mindazok, akik valamely hozzátartozójuk helyét iránt érdeklődnek, forduljanak kérdezősködésükkel a magyar szent korona országai Vörös Kereszt egyesület tudósító irodájához Budapesten, Váci utca 38. sz., amely iroda a romániai betörés következtében menekült lakosságait nyilván tartja és az érdeklődő hozzátartozókat asonál értesíti.

Nagyvárad, 1916. évi szeptember 16.

Bimler Károly s. k.
polgármester.

Eladó.

A Tiszakálmán-tér 19. sz. ház kitünő hely, jól jövedelmező épület. Ajánlatok ugyanott tehetők.